

Cieľ a poslanie inšpekcie práce

Inšpekcia práce je

a) dozor nad dodržiavaním

- pracovnoprávných predpisov, ktoré upravujú pracovnoprávne vzťahy, najmä ich vznik, zmenu a skončenie, mzdové podmienky a pracovné podmienky zamestnancov vrátane pracovných podmienok žien, mladistvých, domáckych zamestnancov, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré nedovŕšili 15 rokov veku, a kolektívne vyjednávanie,
- právnych predpisov, ktoré upravujú štátnozamestnanecké vzťahy,
- právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane predpisov upravujúcich faktory pracovného prostredia,
- právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania,
- záväzkov, ktoré vyplývajú z kolektívnych zmlúv,
- osobitného predpisu zamestnávateľom v rozsahu jeho povinností uzatvoriť zamestnávateľskú zmluvu a platiť a odvádzať príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie za zamestnanca vykonávajúceho práce, ktoré sú na základe rozhodnutia orgánu na ochranu zdravia zaradené do kategórie 3 alebo 4, a za zamestnanca, ktorý vykonáva práce tanečného umelca alebo hudobného umelca, ktorý vykonáva profesiu hráča na dychový nástroj,

b) vyvodzovanie zodpovednosti za porušovanie predpisov uvedených v písmene a) a za porušovanie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv,

c) poskytovanie bezplatného poradenstva zamestnávateľom, fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, a zamestnancom v rozsahu základných odborných informácií a rád o spôsoboch, ako najúčinnnejšie dodržiavať predpisy ustanovené v písmene a).

Ciele inšpekcie práce

Inšpekcia práce je činnosť vykonávaná štátnymi inšpekčnými orgánmi, ktorú je možno kvalifikovať ako jednu z významných foriem aktívnej spoluúčasti štátu na tvorbe štátnej politiky práce, ktorá svojim regulačným, kontrolným, poradenským a represívnym pôsobením presadzuje aktuálne potreby ochrany zamestnancov pri práci.

Inšpekcia práce je odvodená od funkcie štátu vytvárať, realizovať a prehodnocovať štátnu politiku, v rámci ktorej štát vytvára komplexný funkčný systém pre zabezpečenie ústavných práv účastníkov pracovného procesu.

Poslaním tohto systému je

- vykonávanie štátneho dozoru nad plnením povinností vyplývajúcich z ustanovení predpisov, určujúcich požiadavky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti výrobných a pracovných systémov, pracovných podmienok a pracovnoprávných vzťahov,
- monitorovanie stavu a vývoja v uvedených oblastiach a sústavné overovanie funkčnosti ich riadenia,
- na základe zistených skutočností (odchýlok) prijatie regulačných opatrení, smerujúcich k optimalizácii sledovaného systému.

Systém inšpekcie práce v oblasti BOZP, pracovných podmienok a pracovnoprávných vzťahov je uskutočňovaný orgánmi inšpekcie práce v Slovenskej republike v súlade so zákonom č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a ďalšími súvisiacimi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Strategickým cieľom inšpekcie práce

je prispievať k realizácii základného záujmu spoločnosti, ktorým je zabezpečenie rovnováhy medzi obchodnými a ekonomickými záujmami na jednej strane a pracovnej schopnosti a zdravím zamestnancov na strane druhej. Tento cieľ je v súlade s podporou ekonomického a sociálneho rozvoja v EÚ.

Rámcovým cieľom inšpekcie práce je svojou činnosťou aktívne prispievať

- k vytváraniu bezpečného a zdraviu neškodného pracovného prostredia, ktoré minimalizuje možnosť ohrozenia fyzického a psychického zdravia a sociálneho ohrozenia,
- k všestrannému skvalitňovaniu podmienok práce,
- k rešpektovaniu požiadaviek ustanovujúcich pracovnoprávne vzťahy, upravované najmä Zákonníkom práce a súvisiacimi predpismi,
- ku zmene kultúry práce a podnikania a prístupu k týmto atribútom,
- k rozširovaniu informovanosti a prehľbovaniu vedomostí, najmä zamestnávateľov a zamestnancov, smerujúcich k zvýšeniu bezpečnostnej úrovne práce, k znižovaniu výskytu pracovných rizík a porušovaniu predpisov v oblasti pracovnoprávných vzťahov.

Cieľom je predovšetkým zabezpečiť aktívne pôsobenie inšpektorov práce a celkový prístup zainteresovaných osôb (podnikatelia, zamestnávatelia, zamestnanci) pri vytváraní optimálnych podmienok pre prácu a na zmenu kultúry práce a podnikania.